

úřad nadřízený adm. úřadu I. stolice. Rozhodl-li však o žádosti st-lově v první stolici jiný úřad než úřad podle § 14 zák. čl. V/1903 k tomu povoláný, je rozhodnutí jeho nezákonné a slušelo je proto zrušiti podle § 7 zák. o ss v celku, tedy i pokud obsahovalo výzvu st-le, aby území čsl. republiky opustil do 30 dnů, poněvadž tuto výzvu připojil žal. úřad zřejmě jen vzhledem k tomu, že nepovolil st-li zdejší pobyt.

Č. 6213.

Policejní věci. — Administrativní řízení. — Řízení před nss-em (Slovensko): * Ve věcech odstranění nedovolených pomníků (§ 26 zák. z 19. března 1923 č. 50 Sb.) na území Slovenském není rozhodnutí župního úřadu konečným.

(Nález ze dne 11. ledna 1927 č. 143).

Prejudikatura: Boh. 3737 adm.

Věc: Město L. proti župnímu úřadu ve Zvoleni stran odstranění podstavce sochy Kossuthovy.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vady řízení.

Důvody: Policejní komisariát v L. nařídil rozhodnutím z 5. března 1925, na základě § 26 zák. č. 50 z r. 1923 městské radě v L., aby během 15 dnů s podstavce bývalé Kossuthovy sochy na náměstí Republiky odstraniti dala nápis Kossuth a sochu honvéda, držícího v ruce maďarskou zástavu. Rozhodnutí toto odůvodnil v podstatě tím, že Kossuth byl původcem idee maďarské, nepřítelem svobody slovenského národa, protidemokratického smýšlení, jehož ideou byla habsburská monarchie, a že zbytky ty, vzbuzují jednak nevoli a pohoršení Slováků, jednak jsou příčinou nepokojů vrstvy maďarského obyvatelstva iredentisticky smýšlejícího. Konečně uvedl ještě jako důvod, že Kossuth byl gubernátorem, resp. panovníkem jednotného uherského království. Odvolání z tohoto rozhodnutí byl pak současně odňat odkládací účinek.

Župní úřad ve Zvoleni odvolání napadajícimu výrok, jímž mu odeprěna byla odkládací moc, rozhodnutím ze 4. dubna 1925 vyhověl, v ostatní části však rozhodnutí odvoláním napadené potvrdil s tím, že město Lučenec je podle § 26 zák. č. 50/1923 povinno nápis »Kossuth« a postavu honvéda s maďarskou zástavou s podstavce do 15 dnů po doručení rozhodnutí odstraniti pod následky uvedenými v 2. odst. § 26 cit. zák. Odůvodňuje toto rozhodnutí připojil se župní úřad v části prvé k náhledu odvolání, v části meritorní pak uvedl: Kossuth je představitelem jednotné státní idee velkomadžarské a jeho socha byla vybudována nejen k jeho počtě, nýbrž i jako symbol této maďarské státní myšlenky. Integrující částkou pomníku je i podstavec s nápisem Kossuth a postavou honvéda s maďarskou zástavou. Celý pomník hlásal velkomadžarskou myšlenku a tisíciletou porobu slovenského národa.

Nss maje jednati o stížnosti na toto rozhodnutí vznesené musel nejprve zkoumati, zda stížností papadené rozhodnutí je konečným roz-

hodnutím příp. opatřením adm. úřadu po smyslu § 2 zák. č. ss, a tu shledal toto:

Nař. rozhodnutí založeno je na předpisu § 26 zák. z 19. března 1923 č. 50 Sb. na ochranu republiky. Cit. zákon přikazuje v § 26 do kompetence politického, případně policejního úřadu vydávati nařízení, aby byly odstraněny pomníky, nápisy a jiné památky umístěné na veř. místě, nebo tak, že jsou viditelné z veř. místa, jsou-li rázu protistátního, nebo jsou-li zřízeny některému členu rodin panovavších ve státech tam uvedených.

Instanční postup pro záležitosti toho druhu zákon ten nestanoví. Jest proto v tomto směru použití všeobecných norem upravujících instanční postup u úřadů politických. Sporná záležitost vznikla na Slov. Pro území Slov. jest takovou normou zák. článek XX z r. 1901.

Žal. župní úřad ve Zvoleni v nař. rozhodnutí přihlížel také k ustanovením tohoto zákona. Než maje na zřeteli, že nař. rozhodnutím nařízení úřadu I. stolice, aby odstraněny byly zbylé součásti pomníku Kossuthova z náměstí republiky v L., potvrdil, připojil poučení právní, že podle § 2 zák. čl. XX : 1901 proti jeho rozhodnutí není odvolání přípustno. Žal. úřad však přehléd, že podle § 12 cit. zák. článku předpis jeho § 2 se nevztahuje na záležitosti spadající v obor příslušnosti správního soudu. Poněvadž pak není normy, jež by řešení sporů vzniklých z použití § 26 zák. č. 50/1923 z příslušnosti nss-u vylučovala, nýbrž naopak, jakmile strana tvrdí, že rozhodnutím úřadu správního bylo její subj. právo porušeno, spor takový podle § 2 zák. o ss před nss náleží, nemá v záležitostech toho druhu, o jaký se zde jedná, instanční omezení stanovené v § 2 zák. č. XX : 1901 místa a připouští se všeobecný pořad končící ministerstvem vnitra, jako nejvyšším úřadem politickým.

Za tohoto stavu věci bylo by vlastně stížnost odmítnouti jako nepřipustnou. Ježto však okolnost, že strana obrátila se stížností na nss, ač rozhodnutí stížností napadené nebylo konečným rozhodnutím poslední instance správní, byla přivoděna nesprávným právním poučením, jež žal. úřad svému rozhodnutí připojil, jest v tomto právním poučení spatřovati podstatnou vadu řízení.

Č. 6214.

Administrativní řízení (Slovensko): Každé rozhodnutí okr. a žup. úřadů na Slov. musí býti opatřeno právním poučením.

(Nález ze dne 11. ledna 1927 č. 144).

V ě c: Sidonie S. ve V. proti župnímu úřadu v Turč. Sv. Martině o cestovní pas.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vady řízení.

D ů v o d y: St-lčinně řádně doložené žádosti o vydání cestovního pasu okr. úřad v Turč. Sv. Martině rozhodnutím ze 7. srpna 1925 nevyhověl. Odvolání st-lčino župní úřad v Turč. Sv. Martině rozhodnutím ze dne 2. září 1925 zamítl.

O stížnosti do tohoto rozhodnutí nss uvážil: